

Svendborg
Kommune

OPLÆSNINGS-
FUNKTION

Når dit
barn er
testet
ordblind

En guide til forældre

Kære forældre

Dit barn er netop testet ordblind i den nationale ordblindetest. Det kan være en lettelse at få at vide, fordi der nu er en forklaring på, hvorfor det med læsning og skrivning har været svært. Det kan også være lidt chokerende, og der kan gå lidt tid, før man helt forstår og accepterer den nye viden om sit barn. Alle reaktioner er helt almindelige og uanset hvad, er det vores ambition, at dit barn kommer godt videre og kan gennemføre sin skolegang på lige vilkår med sine klassekammerater, på trods af ordblindhed.

I denne lille folder kan du læse lidt om, hvad vi gør på skolerne i Svendborg Kommune for at hjælpe dig og dit barn bedst muligt på vej. Der er også et par råd til, hvad du kan gøre som forældre. Til sidst er der en oversigt over, hvor du kan finde mere viden.

Med venlig hilsen

Svendborg Kommune,
Skole og Uddannelsen

Fakta om ordblindhed

- 5-7 procent af befolkningen er ordblinde.
- Ordblindhed er en delvis arvelig læse- og skrivevanskelighed, men den rammer ikke alle i en familie.
- Elever med ordblindhed har vanskeligheder med at lære at læse skrevne ord, fordi de har svært ved at forbinde bogstaver med deres lyde.

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, 2020

Når en svendborgelev er testet ordblind

På skolerne i Svendborg Kommune har vi en fast procedure for, hvad der skal ske, når en elev er testet ordblind. Den er beskrevet nedenfor.

Det er helt afgørende, at ordblinde elever lærer at bruge kompenserende læse- og skriveteknologi (LST), så han eller hun bliver så selvhjulpne som overhovedet muligt. Det er et hovedfokus i den fælles strategi.

Skolen vil indkalde til et første indledende statusmøde, hvor læse- og skrivevejlederen vil fortælle jer mere om, hvad vil det sige at være ordblind, og hvor der udarbejdes en specifik plan for jeres barn.

Når en elev er testet ordblind (rød score) sker følgende:

- Der afholdes indledningsvist et afklarende statusmøde med deltagelse af forældre og elev (afhængig af alder), skoleledelse, skolens læse- og skrivevejleder, klassens lærere og eventuelt kommunens læsekonsulent.

Mødets formål er at udarbejde/udfylde en fælles handleplan. Handleplanen indeholder bl.a. følgende punkter:

- Status
 - Mål
 - Plan for, hvordan elevens understøttes i den daglige undervisning
 - Konkrete mål/aftaler om, hvad eleven selv skal arbejde med
 - Dato for næste statusmøde
- Efter udarbejdelse af handleplan afholdes der løbende statusmøder med deltagelse af elev og forældre. Statusmødet kan være et selvstændigt møde, eller det kan indgå som et element i en skole-hjem-samtale. Skolens læse- og skrivevejleder kan deltage.

Derudover vil der ske følgende:

- Eleven og elevens faglærere tilmeldes Nota (Nationalbibliotek for mennesker med læsevanskeligheder, der gør bøger tilgængelige for elever med ordblindhed fx i form af lydbøger).
- Eleven tilbydes et ordblindetræningsforløb, der består af direkte undervisning i brug af kompenserende læse- og skriveteknologi (LST). Det er læse- og skrivevejleder, der er ansvarlig for forløbet i samarbejde med kommunens læsekonsulent og en ekstern konsulent.
- Skole og Uddannelse tilbyder løbende orienteringsmøder for forældre, hvis børn er testet ordblinde. Her vil man bl.a. få viden om brug af læse-skriveteknologi, og hvordan man bedst mulig understøtter ens barn i det daglige, ligesom der vil være mulighed for at møde andre forældre til børn, der er testede ordblinde.
- Skolens læse- og skrivevejleder sørger for, at elevens faglærere har et grundlæggende kendskab til ordblindhed, LST, og hvordan man tilrettelægger en ordblindevenlig undervisning.

Læse- og SkriveTeknologi (LST) spiller en afgørende rolle i styrkelsen af ordblindes skriftsproglige kompetencer

Primære LST-funktioner er fx ordforslagsfunktioner, tale-til-tekst funktion og oplæsningsfunktion.

Sekundære LST-funktioner er fx stavekontrol, ordbogsfunktion og søgefunktion.

I Svendborg Kommune tilbyder skolerne AppWriter Cloud som læse- skrive-teknologi til alle elever. Det vil sige, at alle elever, og ikke kun de ordblinde, har adgang til oplæsning, ordforslag m.v.

De ordblinde elever får derudover en app, så de har adgang til deres læse-skrive-understøttelse på alle enheder fx mobiltelefon, tablets m.v.

Ordblindhed må ikke fylde alt

Det er også oplagt at hjælpe dit barn til at finde en interesse eller en hobby, hvor han eller hun får positive oplevelser og erfaringer. Det handler om at finde en interesse eller et sted, hvor dit barn kan føle sig sikker og udvikle tillid til egne evner. Vanskelighederne omkring ordblindhed må ikke fylde det hele.

8., 9. og 10. klasse

I Danmark findes der ca. 20 ordblindeefterskoler, hvor man som ordblind elev kan bo og gå i skole i 8., 9. eller 10. klasse. Her ved lærerne alt om ordblindhed og tager hensyn til det i undervisningen og til afgangsprøverne

Hvad kan du gøre som forældre?

Ordblindhed er ikke noget, der forsvinder, så det er vigtigt, at man har et godt og forpligtende samarbejde mellem skole og hjem gennem alle årene, hvor alle bidrager til en samlet indsats.

Som forældre kan du blandt andet hjælpe ved:

- At samarbejde med skolen/dit barns lærere og have klare forventninger til dit barns skoleforløb.
- At lade dit barn vise, hvad det kan og har lært.
- At være tålmodig og lyttende til dit barn – og husk at dit barn også har brug for pause.
- At tale åbent om at være udfordret med ordblindhed.
- At rose opmuntrende og anerkende alt det, der går godt.
- At støtte dit barn i brugen af læse-og skriveteknologi (LST) – så dit barn, så vidt mulig har de samme vilkår for læring.
- At støtte dit barn i at være selvhjulpen og uafhængig af andres hjælp.
- At være en rollemodel, der også læser. Det er knapt så vigtigt, hvad man læser, som at man læser.
- At søge vejledning hos dit barns lærere og skolens læse-skrivevejleder om, hvilken tilgang I kan vælge hjemme; fx hvornår er det godt at læse i en bog, og hvornår er det bedst at lytte-læse.
- At sætte realistiske mål og forventninger.
- At have forventninger til dit barns uddannelse.

Kilder:

[www.emu.dk](https://emu.dk) (<https://emu.dk/grundskole/saerlige-elevgrupper/ordblindhed/forskellige-persongrupper-arbejde-og-roller-i-relation>)

Mit barn er testet ordblind – Hvad gør jeg nu? <https://skoedstrupskole.aarhus.dk/media/32051/ordblinde-folder-web-april-2019.pdf>

Hvor kan jeg finde mere viden?

Små film til forældre om ordblindhed

På undervisningsministeriets side emu.dk kan du finde en video, der forklarer, hvorfor det er vigtigt at sætte tidligt ind. Den giver også tips til, hvad du kan gøre for at understøtte dit barns læseudvikling.

Skriv: 'emu afkodningsvanskeligheder' i søgefeltet

Aarhus Kommune har som en del af projektet READ – sammen om læsning, udgivet en række film (på flere sprog), der understøtter arbejdet med læsning for børn fra 0 til 12 år.

Skriv: 'READ når læsning er svært' i søgefeltet

Plakat om lytte-læsning med dit barn

Det har stor betydning for børns læseudvikling, at man har en fælles oplevelse af at læse sammen og at samtale om det, man læser. Nationalt Videncenter for læsning har udgivet en plakat, der sætter spot på lytte-læsningen derhjemme.

Skriv: 'Lyttelæseplakat pdf' i søgefeltet

Undervisningsministeriets sider om ordblindhed

Skriv: 'emu ordblindhed' eller 'emu ordblindhed forældre' i søgefeltet

Derudover findes der også **Nationalt Videncenter for Læsning og andre læsevanskeligheder (NVOL)** eller **Ordblinde-/dysleksiforeningen**, hvor der kan findes vejledning og støtte.

Der findes mange kendte mennesker, som var eller er ordblinde:

Albert Einstein, Leonardo da Vinci, H.C. Andersen, Bill Gates, Will Smith, Sarah Blædel, Jørn Utzon og Ghita Nørby mf.

